

ВИКЛИКИ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ В УМОВАХ РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ

Зотов Нікіта Миколайович

аспірант кафедри кримінального права і процесу

Навчально-наукового інституту права,

психології та інноваційної освіти

Національного університету «Львівська політехніка» (м. Львів)

Умови особливого правового режиму (воєнного стану) в Україні, цілком об'єктивно зумовили трансформацію безпекової парадигми, на засадах перманентного моніторингу новітніх викликів та загроз й формування чек листа відновлення й розвитку національної економіки.

Основною метою Стратегії економічної безпеки України [1] виступає реалізація напрямів забезпечення економічної безпеки, визначених Стратегією національної безпеки України «Безпека людини – безпека країни» [2]. Гарантування та захист національної економіки потребує трансформації парадигми економічної безпеки, з вектором на повоєнне відновлення і розвиток, стійкість та конкурентоспроможність.

Важливе місце в безпековому напрямі займають виклики, пов'язані із збройною агресією Російської Федерації та тимчасовою окупацією частини території України. Указом Президента України, з 24 лютого 2022 року введено особливий правовий режим – воєнний стан [3].

«Руйнування економіки України є свідомою і цілеспрямованою дією Російської Федерації та одним з методів гібридної війни, оскільки, зруйнована економіка продукує незадоволеність владою, трудову міграцію, соціальну напругу в суспільстві та підриває довіру до влади. При цьому, широко використовуються економічні інструменти впливу, до яких, зокрема, відносяться санкції щодо українських товарів і послуг та використання впливу на інші держави з метою прийняття рішень, що суперечать основним національним економічним інтересам України» [1]. Зазначені виклики є первинними до застосування проактивного підходу забезпечення економічної безпеки (синергія керунку безпеки та розвитку).

Задля реалізації Стратегії економічної безпеки та відповіді на виклики воєнного стану, необхідно оновити безпековий вектор, у контексті: законодавчої ініціативи, мобілізації економіки, нарощуванні виробничого потенціалу; ресурсоозброєності; оновленні

(формуванні резерву) логістичних шляхів; відновленні та розвитку інфраструктури; збільшенні державного контролю за економічними процесами.

Економічна безпека в умовах воєнного стану репрезентується ліберальним підходом державної підтримки бізнесу, шляхом:

- стимулювання функціонування та розвитку підприємництва, його адаптації до реалій сьогодення; податкової реформи [4] (права використання спрощеної системи оподаткування платникам Єдиного податку третьої групи, звільнення від сплати Єдиного податку платників податку 1 та 2 групи);

- скасування проведення перевірок бізнес-структур; скасування санкцій за порушення вимог чинного законодавства у сфері застосування реєстраторів розрахункових операцій / програмних реєстраторів розрахункових операцій [5];

- імплементації та супроводу Програми релокації підприємств [6]; грантової урядової програми «Робота»;

- компенсації працевладцям за працевлаштування внутрішньо переміщених осіб;

- впровадження кредитної програми підтримки українських експортерів; сприяння розвитку кредитних відносин шляхом впровадження Державної програми «Доступні кредити 5–9 %»;

- інформаційної підтримки бізнес-структур.

Забезпечення економічної безпеки в умовах воєнного стану виступає одним із пріоритетів державної політики, що потребує ефективної дієвої актуальної стратегії, зорієнтованої на захист економічних інтересів держави та забезпечення економічної стабільності.

«Відновлення України після досягнення перемоги над російською агресією потребує застосування ефективної стратегії, що базуватиметься як на економічному, технічному та технологічному потенціалі вітчизняних підприємств, так і орієнтуватиметься на передовий зарубіжний досвід із залученням ресурсів із зовні. Така стратегія має передбачати тісну взаємодію між владними та бізнес структурами країн-партнерів на принципах солідарності та партнерства» [7, с. 284].

Таким чином, відповідно до сучасних реалій та викликів, на нашу думку, доцільно внести зміни, доповнення та нові редакції до Стратегії економічної безпеки України до 2025 року, в контексті оновлення Стратегічного курсу у сфері економічної безпеки.

Список використаних джерел:

1. Стратегія економічної безпеки України до 2025 року: Указ Президента України, від 11.08.2021. № 347/2021. URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/347/2021#n11> (дата звернення: 30.04.2023).

2. Стратегія національної безпеки України «Безпека людини – безпека країни»: Указ Президента України, від 14.09.2020. № 392/2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/392/2020#n12> (дата звернення: 30.04.2023).

3. Про введення воєнного стану в Україні: Указ Президента України, від 24.02.2022. № 64/2022. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/642022-41397> (дата звернення: 30.04.2023).

4. Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо дії норм на період дії воєнного стану: Закон України, від 15.03.2022. № 2120-IX. URL: <https://cutt.ly/xKXFOtC> (дата звернення: 30.04.2023).

5. Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг: Закон України, від 17.03.2022. № 265/95-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/265/95-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 30.04.2023).

6. Про затвердження плану невідкладних заходів з переміщення у разі потреби виробничих потужностей суб'єктів господарювання з територій, де ведуться бойові дії та/або є загроза бойових дій, на безпечну територію: Розпорядження Кабінету міністрів України, від 25.03.2022. № 246-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/246-2022-%D1%80#Text> (дата звернення: 30.04.2023).

7. Охріменко О. О. Стратегії відновлення повоєнної України на принципах солідарності та партнерства. *Бізнес, інновації, менеджмент: проблеми та перспективи. III Міжнародна науково-практична конференція (м. Київ, 08 груд. 2022 р.)*. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2022. URL: <http://confmanagement.kpi.ua/proc/article/view/272135> (дата звернення: 30.04.2023).